

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**

**Харківський національний університет внутрішніх справ**

**Кафедра фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у  
правоохоронній діяльності»  
вибірковий компонент освітньої програми  
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

***(262 Правоохоронна діяльність (магістр правоохоронної діяльності))***

**Харків 2023**

### **ЗАТВЕРДЖЕНО**

Науково-методичною радою  
Харківського національного  
університету внутрішніх справ  
Протокол від 25.09.2023 №8

### **СХВАЛЕНО**

Вченою радою факультету № 6  
Протокол від 25.08.2023р. № 5

### **ПОГОДЖЕНО**

Секцією Науково-методичної ради  
ХНУВС з юридичних дисциплін  
Протокол від 22.09.2023 №8

Розглянуто на засіданні кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін  
протокол від 18.08.2023р. № 8.

### **Розробники:**

1. Доцент кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 ХНУВС, кандидат юридичних наук Д.С. Гета.
2. Доцент кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 ХНУВС, кандидат юридичних наук К.В. Кисильова.

### **Рецензенти:**

1. Доцент кафедри конституційного та муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, кандидат юридичних наук, доцент Зубенко Г.В.
2. Завідувач кафедри конституційного та міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, д.ю.н., доцент, Марчук М.І.

## 1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

### 1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Контрольні роботи	Самостійна робота	
	III семестр						
Тема № 1. Поняття, принципи і організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.	10	2	-	2	-	6	
Тема № 2: Основні міжнародні стандарти в галузі прав людини.	10	2	-	2	-	6	
Тема № 3: Спеціальні міжнародні стандарти в галузі прав людини, що поширюються на діяльність правоохоронних органів.	10	2	-	2	-	6	
Тема № 4: Заборона катування, жорстокого, нелюдського та такого, що принижує гідність поводження чи покарання: універсальні та регіональні стандарти.	10	2	-	2	-	6	
Тема № 5: Універсальні та регіональні стандарти щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.	10	2	-	2	-	6	

Тема № 6: Міжнародне співробітництво держав у боротьбі із злочинністю.	<b>10</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>6</b>	
Тема № 7: Правова допомога у кримінальних справах як форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.	<b>10</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>6</b>	
Тема № 8: Інститут екстрадиції: поняття, механізм, умови та обмеження.	<b>10</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>6</b>	
Тема № 9: Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН. Поліція ООН.	<b>10</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>6</b>	
Тема № 10: Інтерпол як центр міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. НЦБ Інтерполу в Україні.	<b>10</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>6</b>	
Тема № 11: Європол як форма регіонального співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Оперативне та стратегічне співробітництво між Україною та Європейським поліцейським офісом.	<b>10</b>	-	-	-	-	<b>10</b>	
Тема № 12: Міжнародно-правові та організаційні основи правоохоронної діяльності ОБСЄ.	<b>5</b>	-	-	-	-	<b>5</b>	
Тема № 13. Рада Європи як суб'єкт регіонального співробітництва у сфері правоохоронної діяльності	<b>5</b>	-	-	-	-	<b>5</b>	
<b>Всього</b>	<b>120</b>	<b>20</b>	-	<b>20</b>	-	<b>80</b>	<b>Залік</b>

**1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами**  
**Заочна форма навчання**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Контрольні роботи	Самостійна робота	
	III семестр						
Тема № 1. Поняття, принципи і організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.	12	2	-	2	-	8	
Тема № 2: Основні міжнародні стандарти в галузі прав людини.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 3: Спеціальні міжнародні стандарти в галузі прав людини, що поширюються на діяльність правоохоронних органів.	12	2	-	2	-	8	
Тема № 4: Заборона катування, жорстокого, нелюдського та такого, що принижує гідність поводження чи покарання: універсальні та регіональні стандарти.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 5: Універсальні та регіональні стандарти щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.	8	-	-	-	-	8	

Тема № 6: Міжнародне співробітництво держав у боротьбі із злочинністю.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 7: Правова допомога у кримінальних справах як форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 8: Інститут екстрадиції: поняття, механізм, умови та обмеження.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 9: Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН. Поліція ООН.	12	2	-	2	-	8	
Тема № 10: Інтерпол як центр міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. НЦБ Інтерполу в Україні.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 11: Європол як форма регіонального співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Оперативне та стратегічне співробітництво між Україною та Європейським поліцейським офісом.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 12: Міжнародно-правові та організаційні основи правоохоронної діяльності ОБСЄ.	8	-	-	-	-	8	
Тема № 13. Рада Європи як суб'єкт регіонального співробітництва у сфері правоохоронної діяльності	12	-	-	-	-	12	
<b>Всього</b>	<b>120</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>108</b>	<b>Залік</b>

## **2. Методичні вказівки до практичних занять**

### **Тема № 1. Поняття, принципи і організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.**

**Практичне заняття:** Поняття, принципи і організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про поняття, принципи і організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

#### **Навчальні питання:**

1. Поняття міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері. Форми міжнародного співробітництва.
2. Історичні передумови виникнення міжнародного співробітництва у світі.
3. Основні принципи міжнародного співробітництва.
4. Укладення угод про співпрацю. Обмін інформацією оперативного характеру.

#### **Контрольні та творчі запитання:**

1. Поняття і сутність міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Рівні міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Принципи міжнародного співробітництва.
4. Спеціальні принципи міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

#### **Теми рефератів:**

1. Становлення і основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Організаційна (інституційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
4. Договірно-правова (конвенційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

### ***Література:***

**Основна:** 18, 20, 26, 27, 30

**Допоміжна:** 4, 5, 11, 16, 21, 29, 34, 48, 64, 94, 98

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних та контрольних питань, заслуховування та обговорення рефератів, застосування методу «коло ідей»).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

### **Тема № 2: Основні міжнародні стандарти в галузі прав людини.**

**Практичне заняття:** Основні міжнародні стандарти в галузі прав людини.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про основні міжнародні стандарти в галузі прав людини.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

### **Навчальні питання:**

1. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності держав.
2. Поняття прав людини. Еволюція та покоління прав людини.
3. Класифікація основних прав людини.
4. Перші документи, які закріплюють права та свободи людини і громадянина.
5. Міжнародні механізми забезпечення і захисту прав людини. Верховний комісар ООН з прав людини. Рада з прав людини. Європейський суд з прав людини.
6. Імплементация міжнародно-правових норм про права людини в національне законодавство.
7. Міжнародні акти про права людини і законодавство України.

### **Контрольні та творчі запитання:**

1. Невідворотність покарання як важливий принцип міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Принцип гуманності і ефективності при здійсненні міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.



3. Принцип невидачі громадян і політичних емігрантів при здійсненні міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
4. Місце та роль міжнародного права у здійсненні співробітництва держав у протидії міжнародній злочинності.

***Теми рефератів:***

1. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.
2. Особливості двостороннього міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) як міжнародний центр обліку транснаціональних злочинів і осіб, що їх вчинили.
4. Співробітництво України з Комітетами експертів Ради Європи.

***Література:***

**Основна:** 2, 3, 4, 8, 12, 13, 18, 20

**Допоміжна:** 8, 31, 59, 66, 72, 73, 82, 87, 90

### **Тема № 3 Спеціальні міжнародні стандарти в галузі прав людини, що поширюються на діяльність правоохоронних органів.**

**Практичне заняття:** Спеціальні міжнародні стандарти в галузі прав людини, що поширюються на діяльність правоохоронних органів.

**Навчальна мета:** сформулювати цілісне уявлення про міжнародну систему прав людини; засвоєння матеріалу щодо існуючої у науково-юридичній літературі класифікації прав людини; розглянути універсальні та регіональні міжнародно-правові документи у сфері прав людини; розкрити сутність міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності у галузі захисту прав і свобод людини.

*Час проведення - 2 години.*

*Місце проведення – аудиторія.*

#### **Навчальні питання:**

1. Поняття міжнародно-правових стандартів у галузі прав людини та правоохоронної діяльності, їх види, зміст та співвідношення з національним законодавством.
2. Право на життя. Заборона позаконних, свавільних і сумарних страт.
3. Захист індивіда від будь-якого свавільного позбавлення життя державою.
4. Дотримання прав людини під час застосування сили та вогнепальної зброї працівниками поліції. Поняття «абсолютно необхідного» застосування сили, суворо сумірної досягненню цілей.
5. Міжнародно-правове регулювання захисту осіб від насильницьких зникнень.
6. Право на правову допомогу та судовий захист.

#### **Контрольні та творчі запитання:**

1. Як визначається питання про початок і закінчення життя.
2. Положення міжнародно-правових актів про право на життя (Стаття 6 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, Стаття 2 Європейської конвенції про права людини, Протоколи № 6 та №13 до Європейської конвенції про права людини).
3. Загальна характеристика основних міжнародно-правових актів щодо забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності: Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку (1979 р.). Керівні принципи ефективного здійснення Кодексу поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку (1989 р.). Декларація ПАРЄ про поліцію (1979 р.), Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою (1985 р.), Звід принципів захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню у будь-якій формі (1989 р.), Мінімальні стандартні правила поводження із в'язнями 1955., Основні принципи застосування сили і вогнепальної зброї службовими особами по підтримці правопорядку 1990р., Стандартні мінімальні правила ООН у відношенні заходів, не пов'язаних з ув'язненням 1990р., Резолюція 47/33 Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1992 року "Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення", Керівні принципи, що стосуються ролі осіб, які здійснюють судові переслідування.
4. Законодавство України, що регламентує застосування зброї силами правопорядку. Виписати в зошит нормативні акти та відповідні норми.
5. Страта в контексті права на життя. Права осіб, засуджених до страти. Резолюції 1984/50 Економічної і Соціальної Ради ООН Заходи, що гарантують захист прав тих, хто засуджений до страти 1984 року – виписати основні положення.
6. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку 1979 року.(в зошит виписати норми, що регламентують право на життя).
7. Застосування сили, що приводить до позбавлення життя, для здійснення законного арешту або запобігання втечі особи, затриманої на законних підставах.
8. Система винятків із загальної заборони позбавлення життя.
9. Визначення «насильницького зникнення в міжнародному праві.
10. Насильницьке зникнення як злочин проти людяності.
11. Зобов'язання держав відповідно до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень 2006 року.
12. Загальний інституційний механізм міжнародно-правового захисту осіб від насильницьких зникнень.
13. Правовий статус Комітету з насильницьких зникнень.

14. Порухення прав зниклої особи та прав членів їх сім'ї внаслідок акту насильницького зникнення.

15. Ознайомитись із Судовим рішенням в справі МакКанна (McCann) проти Великобританії від 27.09.1995 р. // серія А, номер 324 // 21 EHRR 97 Application No. 18984/91. Виписати як в рішенні тлумачаться поняття «абсолютно необхідного» застосування сили, суворо сумірної досягненню цілей.

### ***Теми рефератів:***

1. Принципи ефективного попередження та розслідування позазаконних, свавільних і сумарних страт (Рекомендовані Резолюцією 1989/65 Економічної й Соціальної Ради ООН від 24 травня 1989 року)
2. Страта в контексті права на життя. Права осіб, засуджених до страти. Заходи, що гарантують захист прав тих, хто засуджений до страти (схвалені резолюцією 1984/50 Економічної й Соціальної Ради ООН від 25 травня 1984 року)
3. Страта в контексті права на захист від катувань і інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання. Затримка виконання смертного вироку.
4. Стаття 3 Конвенції про захист прав і основних свобод людини і практика Європейського Суду з прав людини.

### ***Література:***

**Основна:** 1, 2, 3, 4, 8, 12, 13, 18, 20, 29

**Допоміжна:** 9, 32, 38, 41, 56, 63, 69, 70, 76, 78, 79, 84, 87

### ***Хід заняття:***

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних та контрольних питань, заслуховування та обговорення рефератів, застосування методу «коло ідей»).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

**Тема № 4: Заборона катування, жорстокого, нелюдського та такого, що принижує гідність поводження чи покарання: універсальні та регіональні стандарти.**

**Практичне заняття :** Заборона катування, жорстокого, нелюдського та такого, що принижує гідність поводження чи покарання: універсальні та регіональні стандарти.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про заборону катування, жорстокого, нелюдського та такого, що принижує гідність поводження чи покарання: універсальні та регіональні стандарти.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

**Навчальні питання:**

1. Характеристика положень міжнародних актів про право на гідність та заборону катувань і інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження або покарання.
2. Зміст права на особисту недоторканність.
3. Загальна характеристика системи універсальних міжнародних та регіональних (Європейських) стандартів щодо запобігання катуванням та іншим жорстоким нелюдським чи принижуючим видам поводження і покарання.
4. Особливості контрольних та судових механізмів, направлених на боротьбу з катуванням і нелюдськими або принижуючими гідність поводженням або покаранням.
5. Особливості розгляду Європейським судом з прав людини справ про порушення права на захист від катувань і жорстокого або принижуючого гідність поводження чи покарання.

**Питання цільових виступів:**

1. Права людини як загальнолюдська цінність.
2. Класифікація прав людини.
3. Міжнародні та регіональні механізми захисту прав людини.
4. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності.

### ***Теми рефератів:***

1. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року як правова основа міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній злочинності.
2. Діяльність ООН у координації міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
3. Інтерпол як центр міжнародного співробітництва держав у боротьбі із транснаціональними злочинами.
4. Роль і місце ООН у координації міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

### ***Література:***

**Основна:** 2, 3, 4, 8, 12, 13, 18, 20

**Допоміжна:** 8, 31, 59, 66, 72, 73, 82, 87, 90

### ***Хід заняття:***

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та рефератів, застосування методу «стоп кадр»).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

### **Тема № 5: Універсальні та регіональні стандарти щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.**

**Практичне заняття :** Універсальні та регіональні стандарти щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про універсальні та регіональні стандарти щодо забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.

*Час проведення - 2 години.*

*Місце проведення – аудиторія.*

### **Навчальні питання:**

1. Поняття права на свободу і особисту недоторканність. Межа між свободою і несвободою, примусове утримання.

2. Загальна Декларація прав людини (статті 3, 9).
3. Процесуальні заходи захисту, що стосуються попередньо затриманих індивідів. Право бути обізнаним про причини арешту і будь-які пред'явлені обвинувачення. Тлумачення «негайно».

**Питання цільових виступів:**

1. Транснаціональна злочинність як загроза міжнародному правопорядку.
2. Транснаціональна злочинність: поняття та передумови виникнення.
3. Види транснаціональних злочинів та основні напрями міжнародного співробітництва у сфері їх попередження та протидії.
4. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності (2000 р.) як правова основа міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній злочинності.

**Теми рефератів:**

1. Основні напрями діяльності ООН у сфері міжнародної правоохоронної діяльності.
2. Роль Конгресів ООН по попередженню злочинності і поводженню з правопорушниками у розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Діяльність Міжрегіонального науково-дослідного інституту ООН з питань злочинності і правосуддя (ЮНІКРІ).
4. Участь миротворчих сил ООН в операціях по охороні правопорядку.

**Література:**

**Основна:** 17, 20, 21, 24,

**Допоміжна:** 3, 9, 21, 25, 28, 32

## **Тема № 6: Міжнародне співробітництво у боротьбі із транснаціональною злочинністю**

**Практичне заняття :** Міжнародне співробітництво у боротьбі із транснаціональною злочинністю

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про міжнародне співробітництво у боротьбі із транснаціональною злочинністю, його особливості; засвоєння комплексу знань про сутність і характерні ознаки транснаціонального злочину, розкриття міжнародно-правового механізму протидії транснаціональній злочинності.

*Час проведення - 2 години.*

*Місце проведення – аудиторія.*

### **Навчальні питання:**

1. Поняття транснаціональних злочинів, їх види.
2. Основні напрями міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
3. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
4. Організовані злочинні групи як основний суб'єкт скоєння транснаціональних злочинів.
5. Національне законодавство та міжнародні договори, які регулюють питання попередження, розкриття та боротьби з транснаціональними злочинами.

### **Питання цільових виступів:**

1. Діяльність ООН у координації міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
2. Інтерпол як центр міжнародного співробітництва держав у боротьбі із транснаціональними злочинами.

### **Теми рефератів:**

1. Транснаціональна злочинність як міжнародна загроза.



2. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
3. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року як правова основа міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній злочинності.

### ***Література:***

**Основна:** 5, 9, 10, 14, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28

**Допоміжна:** 3, 8, 11, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25, 29, 35, 42, 43, 52, 59, 62, 67, 68, 72, 75, 77, 85, 86, 91, 94

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та рефератів, застосування методу «стоп кадр»).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

## **Тема № 7: Правова допомога у кримінальних справах як форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.**

**Практичне заняття:** Правова допомога у кримінальних справах як форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

**Навчальна мета:** сформулювати цілісне уявлення про правову допомогу у кримінальних справах як форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

### **Навчальні питання:**

1. Взаємна правова допомога як специфічна діяльність держави. Поняття правової допомоги в кримінальних справах. Напрями діяльності в галузі надання правової допомоги в кримінальних справах.
2. Типовий договір про взаємну допомогу в кримінальних справах. Типовий договір про передачу кримінального переслідування. Типовий договір про передачу іноземних ув'язнених.
3. Правові основи надання Україною правової допомоги в кримінальних справах. Порядок надання взаємної правової допомоги. Центральні органи України міжнародно-правової допомоги.

### **Питання цільових виступів:**

1. Роль спеціалізованих установ ООН у протидії злочинності.
2. Поліція ООН як організаційна форма міжнародної правоохоронної діяльності.
3. Участь Поліції ООН у операціях з підтримання миру.
4. Гендерна рівність як одна з головних цінностей Організації Об'єднаних Націй.

### **Теми рефератів:**

1. Діяльність Комісії ООН з положення жінок (CSW) у сприянні гендерної рівності та розширення можливостей жінок.
2. Міжнародно-правова основа діяльності Поліції ООН.
3. Поняття і класифікація конфліктів, які загрожують міжнародному миру і безпеці.
4. Передумови створення і етапи розвитку Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).

### **Література:**

**Основна:** 18, 20, 22

**Допоміжна:** 4, 5, 15, 29, 30, 42, 63, 64

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та доповідей за темами рефератів, що студенти готують і доповідають із обов'язковим використанням мультимедійного обладнання).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

**Тема № 8: Інститут екстрадиції: поняття, механізм, умови та обмеження.**

**Практичне заняття:** Інститут екстрадиції: поняття, механізм, умови та обмеження.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про інститут екстрадиції: поняття, механізм, умови та обмеження.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

**Навчальні питання:**

1. Міжнародно-правове регулювання видачі злочинців Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Міжнародні стандарти поведінки з правопорушниками.
2. Інститут видачі злочинців (екстрадиції). Поняття екстрадиції. Підстави екстрадиції. Екстрадиційна процедура. Порядок передачі екстрадиційних запитів. Діяльність НЦБ Інтерполу (Укрбюро) в галузі екстрадиції.
3. Типовий договір про видачу, його характеристика.
4. Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р., Додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників 1975 р. і Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про видачу правопорушників 1978 р., їх характеристика.
5. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах держав-членів Співдружності Незалежних Держав 1993 р., її характеристика.

**Питання цільових виступів:**

1. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) як міжнародний центр обліку транснаціональних злочинів і осіб, що їх вчинили.
2. Передумови створення і етапи розвитку Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
3. Правові основи організації і діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
4. Категорії злочинів, що підпадають під компетенцію Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).

**Теми рефератів:**

1. Діяльність Інтерполу у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю.
2. Роль і місце України в діяльності Інтерполу у справі протидії злочинності.
3. Організаційно-правові форми діяльності Національного бюро Інтерполу в Україні.
4. Основні напрями діяльності Інтерполу у галузі протидії злочинності.

### ***Література:***

**Основна:** 17, 20, 21, 24, 25

**Допоміжна:** 3, 9, 16, 21, 25, 28, 32, 37, 46

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та доповідей за темами рефератів, що студенти готують і доповідають із обов'язковим використанням мультимедійного обладнання).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

### **Тема № 9: Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН. Поліція ООН.**

**Практичне заняття:** Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН. Поліція ООН.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про міжнародну правоохоронну сферу як напрям діяльності ООН. Поліція ООН.

*Час проведення* - 2 години.

*Місце проведення* – аудиторія.

### **Навчальні питання:**

1. Роль ООН в організації співробітництва держав. Органи ООН у сфері міжнародного співробітництва в галузі правоохоронної діяльності. Універсальні органи. Регіональні органи.
2. Рада безпеки ООН.
3. Програма ООН в галузі попередження злочинності і кримінального правосуддя.
4. Спеціалізовані установи ООН у вирішенні питань міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
5. Поліція ООН.

### **Питання цільових виступів:**

1. Основні завдання та функції Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
2. Система органів Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
3. Правові основи діяльності Національного Центрального Бюро (Укрбюро Інтерполу) в Україні.
4. Основні завдання і напрями діяльності Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.

### ***Теми рефератів:***

1. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.
2. Європейський поліцейський офіс (Європол) як регіональна міжнародна організація у боротьбі зі злочинністю.
3. Діяльність Європолу у боротьбі з підробкою загальноєвропейської валюти «євро».
4. Діяльність Європолу у протидії нелегальній міграції.

### ***Література:***

**Основна:** 17, 20, 21, 24, 25

**Допоміжна:** 3, 9, 16, 21, 25, 28, 32, 37, 46

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та доповідей за темами рефератів, що студенти готують і доповідають із обов'язковим використанням мультимедійного обладнання).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

**Тема №10: Інтерпол як центр міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. НЦБ Інтерполу в Україні.**

**Практичне заняття:** Інтерпол як центр міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. НЦБ Інтерполу в Україні.

**Навчальна мета:** сформувати цілісне уявлення про діяльність Інтерполу як міжнародного центру з протидії злочинності; визначення основних завдань, функцій і структури організації; з'ясування правових і організаційних основ взаємодії Інтерполу з міжнародними організаціями та окремими державами у протидії злочинності.

*Час проведення - 2 години.*

*Місце проведення – аудиторія.*

**Навчальні питання:**

1. Інтерпол як міжнародна правоохоронна організація у галузі співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю: передумови створення, напрями діяльності.
2. Основні завдання, структура та функції Інтерполу.
3. Взаємодія Інтерполу з міжнародними організаціями та окремими державами у галузі протидії злочинності.
4. Основні завдання, та функції НЦБ Інтерполу в Україні.
5. Роль НЦБ в системі Інтерполу. Структура НЦБ Інтерполу та регіональні підрозділи НЦБ Інтерполу в Україні.
6. Порядок взаємодії правоохоронних органів по лінії Інтерполу.

**Питання цільових виступів:**

1. Діяльність Інтерполу в боротьбі з міжнародним тероризмом.
2. Діяльність Інтерполу у боротьбі з торгівлею людьми.
3. Діяльність Інтерполу у боротьбі з кіберзлочинністю.
4. Поняття та передумови створення Національного центрального бюро Інтерполу.
5. Статут Інтерполу: загальна характеристика.
6. Діяльність Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва в Україні.

**Практичне завдання:**

Підготувати презентацію на одну із тем рефератів за вибором.

**Теми рефератів:**

1. Передумови створення і етапи розвитку Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).
2. Діяльність Інтерполу у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю.
3. Роль і місце України в діяльності Інтерполу у справі протидії злочинності.
4. Організаційно-правові форми діяльності Національного бюро Інтерполу в Україні.
5. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.

### ***Література:***

**Основна:** 6, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 28, 30

**Допоміжна:** 13, 14, 15, 23, 40, 42, 43, 46, 47, 49, 57, 65, 73, 81, 82

### **Хід заняття:**

- I. Порядок проведення вступної частини до заняття (визначення цілей заняття, обґрунтування актуальності теми, зв'язок з наступними темами).
- II. Порядок проведення основної частини заняття (дискусійне обговорення навчальних питань, заслуховування та обговорення цільових виступів та доповідей за темами рефератів, що студенти готують і доповідають із обов'язковим використанням мультимедійного обладнання).
- III. Порядок проведення заключної частини до заняття (визначення рівня обізнаності з теми).

### **Рекомендована література**

#### **Основна:**

1. Декларація про захист усіх осіб від насильницьких зникнень 1992 р. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995\\_225](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_225).
2. Європейська Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. (із змінами, внес. Протоколом № 11) // <http://zakon1.rada.gov.ua>.
3. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 217 А (III) від 10 грудня 1948 р. // <http://zakon1.rada.gov.ua>.
4. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260.
5. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 35, ст. 358.

6. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті і розслідуванні злочинів», затверджена наказом МВС України, Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України, Держкомкордону України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України від 9 січня 1997 року. № 3/1/2/5/2/2/ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-97>.

7. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку 1979 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995\\_282](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282).

8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання 1984 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_085](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_085).

9. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. 2000 г. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_789](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789).

10. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми: прийн. Кабінетом міністрів Ради Європи 16.05.2005 року // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994\\_858](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_858).

11. Конституція України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

12. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_043](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043).

13. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_042](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042).

14. Неапольська політична декларація і Глобальний план дій проти організованої транснаціональної злочинності // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_787](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_787).

15. «Положення про Національне центральне бюро Інтерполу» затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-п>.

16. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_142](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142).

17. Статут Організації Об'єднаних націй року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_010](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010).

18. Антонович М. Міжнародне право: навч. посіб.: рекомендовано МОН



України / М. Антонович. – Київ: Юрінком Інтер, 2011. – 382 с.

19. Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: наук.-практ. посібник. – Харків: Основа, 2003. – 324 с.

20. Буроменський М.В. Міжнародне право: навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 336 с.

21. Матвієнко В.М. Україна в міжнародних організаціях. Історія та сучасність: навч. посіб. / В.М. Матвієнко, А.П. Сапсай. – Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2014. – 287 с.

22. Міжнародне кримінальне право : підручник для бакалаврів та магістрів/ А. В. Бриліантов [та ін.] ; під заг. ред. А. В. Бриліантова ; відповідальний редактор А. А. Арямов, Г. А. Русанов. — Москва : Видавництво Юрайт, 2018. — 358 с. — (Бакалавр і магістр. Академічний курс).

23. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності) : підручник / В. А. Гринчак, І. В. Земан, І. І. Когутич, О. К. Марін. – Харків : Право, 2019. – 440 с URL: [https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/833/3\\_Miznarodne%20kriminalne%20pravo\\_vnutri.pdf](https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/833/3_Miznarodne%20kriminalne%20pravo_vnutri.pdf)

24. «Міжнародне право: словник-довідник / [С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна]; за заг. ред. Т.Л.Сироїд. – Х.: Юрайт. 2014. – 404 с.

25. Міжнародні організації: Навч. посібник: Рекомендовано МОН України / В.В. Ковалевський, Ю.Г. Козак, С.Г. Грищенко та ін.. – К.: ЦУЛ, 2003. – 288 с.

26. Міжнародні організації: навч. посіб.: Рекомендовано МОН України / О.С. Кучик, І.Р. Суховолець, А.Б. Стельмах та ін.. – К.: Знання, 2007. – 749 с.

27. Міжнародні організації: Навч. посібник: Рекомендовано МОН України / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, З. Кутайні. – К.: Центр учб. літ., 2007. – 440 с.

28. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю з використанням можливостей Інтерполу та Європолу: наук.-метод. рек. / уклад.: Д.В. Галкін, Т.М. Малиновська, І.О. Святокум. – Харків: ХНУВС, 2016. – 38 с.

29. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

30. Некрасов В.А. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / В.А. Некрасов, В.Б. Смелік, С.Є. Житняк. – К.: КНТ: Скіф, 2008. – 164 с.

31. Перепьолкін С.М. П 27 Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності: навч. посіб. / С.М. Перепьолкін, Є.Г. Паршутін. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. – 112 с.

32. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. / Н. В. Пронюк. – 2-е вид., змін. та допов. – К. : КНТ, 2010. – 344 с.

33. Старжинський В.С. Інтерпол. Міжнародна організація кримінальної поліції: Навч. посібник / В.С. Старжинський, С.В. Старжинський, П.В. Хотенець. – Х.: Бурун Книга, 2006. – 112 с.

34. Теліпко В.Е. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / В.Е. Теліпко, А.С. Овчаренко; за заг. ред. В.Е. Теліпко. – К.: Центр учб. літ., 2010. – 608 с.

35. Теорія та практика міжнародного кримінального права : підручник /

[Зелінська Н. А., Андрейченко С. С., Дрьоміна-Волок Н. В., Коваль Д. О. ; за ред. проф. Зелінської Н. А.]. – Одеса : Фенікс, 2017. – 582 с.

#### **Допоміжна:**

1. Ахтирська Н.М. Європейські стандарти щодо видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – № 12. – С. 138-143.
2. Бабін Б.В. Національна специфіка реалізації міжнародних програм організації безпеки та співробітництва в Європі у сфері правоохоронної діяльності // Наше право. – 2008. – № 2. – С. 99-102.
3. Бандурка О.М. Категоріальний апарат міжнародної правоохоронної діяльності // Антологія української юридичної думки: В 10 т. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – Юридична наука незалежної України. – Т.10. – С. 678-693.
4. Бараннік Р.В. Співробітництво та допомога у кримінальних справах: співвідношення понять // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2010. – № 1. – С.224-232.
5. Басай О.В. Кримінально-процесуальні аспекти міжнародного співробітництва у галузі надання правової допомоги в кримінальних справах // Європейські перспективи. – 2011. – № 2, ч. 1. – С. 111-114.
6. Бенч Н.В. Міжнародно-правове співробітництво України та Європейського Союзу в кримінальних справах у сфері свободи, безпеки та 24 юстиції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Бенч Назар Володимирович ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2017. – 19 с
7. Березняк В.С. Історія становлення та розвитку інституту екстрадиції в Україні // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2011. – № 2. – С. 302-309.
8. Біленчук П. Д. Сучасний тероризм: світові, вітчизняні та регіональні тенденції: навч. посіб. / Біленчук П.Д., Кравчук В.В., Кравчук О.В., Кулик В.М. – Хмельницький: ХмЦНТЕІ, 2008. – 212 с.

9. Білоскурська О. Утвердження та забезпечення прав і свобод людини – головний обов’язок держави // *Право України*. – 2011. – № 7. – С. 169-175.
10. Білоцький С.Д. Міжнародно-правове регулювання співробітництва регіональних організацій колективної безпеки з ООН (на прикладі миротворчих операцій НАТО в Південно-Східній Європі): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / С.Д. Білоцький. – К., 2008. – 18 с.
11. Боняк В.О. Правова природа міжнародних стандартів правоохоронної діяльності // *Актуальні проблеми протидії незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин у сучасних умовах: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, ДДУВС, 12 жовт. 2007 р.) / МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ*. – С. 75-78.
12. Величко В.В. Історичні аспекти створення і становлення Інтерполу як міжнародної організації // *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* – 2012. – № 3. – С. 101-106.
13. Величко В.В. Особливості внутрішньої організаційної структури та правового статусу посадових осіб Інтерполу // *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. – 2011. – № 4. – С. 91-97.
14. Величко В.В. Психолого-юридичне забезпечення професійної діяльності працівників Національного центрального бюро Інтерполу в Україні: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.06. – Київ, 2016. – 345 с.
15. Войціховський А.В. Міжнародні неурядові організації у боротьбі зі злочинністю // *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право. Випуск 8*. – 2010. – № 934. – С. 93-97.
16. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України // *Право і безпека. Випуск № 3 (35)*. – 2010. – С. 10-15.
17. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з кіберзлочинністю // *Право і безпека*. – 2011. – № 4. – С. 107-112.
18. Войціховський А.В. Тенденції створення регіональних міжнародних правоохоронних організацій у сучасних умовах // *Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 28. Том 3*. – 2014. – С. 166 – 170.
19. Гаврилюк В.І. Актуальні аспекти міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України в напрямку протидії торгівлі людьми. – Київ: Цифра, 2007. – 171 с.

20. Говійко Є.А. Структура та функції міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2011. – № 4. – С. 232-237.
21. Голина В., Колодяжний М. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії // Вісник Національної академії правових наук України. – 2015. – № 2. – С. 92-100.
22. Горькавий С.С. Роль міжнародних європейських організацій у протидії незаконному обігу наркотиків: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / С.С. Горькавий. – К., 2011. – 16 с.
23. Грачова В.В. Роль Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН у забезпеченні міжнародно-правового регулювання боротьби з тероризмом // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 4. – С. 359-364.
24. Грицаєнко Л. Органи Європейського Союзу з боротьби зі злочинністю та правові засади їх співробітництва з Україною // Вісник Академії прокуратури України. – 2012. – № 1. – С. 91-95.
25. Грицяк І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: підручник / І. А. Грицяк, В. В. Говоруха, В. Ю. Стрельцов; [за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого та ін.]. – Х.: Вид-во ХарІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с.
26. Дрьомін В.М., Зелінська Н.А. Механізми інтернаціоналізації злочинності та сучасні проблеми протидії // Актуальні проблеми держави і права. – Вип. 57. – 2011. – С. 23-33.
27. Ємець О.М. Правові аспекти міжнародного співробітництва правоохоронних органів // Правничий часопис Донецького університету. – 2013. – № 2. – С. 142-148.
28. Заворотний Я. Координація діяльності правоохоронних органів держав - членів Європейського Союзу // Вісник прокуратури. – 2006. – № 11. – С.125-128.
29. Заворотченко, Т. М. Поняття, сутність і природа політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні / Т. М. Заворотченко // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 4. – С. 355-359.
30. Заросило В.О. Підготовка кандидатів для цивільної поліції ООН: Посібник / За заг. Ред. Я.Ю. Кондратьєва. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2002.
31. Заросило В. О. Історичні аспекти міжнародного миротворчого руху та участі працівників органів внутрішніх справ України в міжнародних миротворчих місіях і можливість його розвитку. // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука» Серія: «Юридичні науки» // № 2 (2), 2017. С. 66-69
32. Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України в боротьбі зі злочинністю // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008 – № 3 – 4. – С.173-179.
33. Зозуля Є.В. Поняття, зміст та напрямки розвитку міжнародного співробітництва правоохоронних органів України // Проблеми правознавства

та правоохоронної діяльності. – 2010. – № 1. – С.173-179.

34. Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво органів внутрішніх справ України в умовах розбудови незалежної держави: історико-правове дослідження: дис д-ра юрид. наук: 12.00.01. – Х., 2014. – 499 с.

35. Зуєв В.В. Кримінальні процесуальні гарантії прав особи при міжнародному співробітництві під час кримінального провадження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Зуєв Володимир Вікторович. – Х., 2015. – 220 с.

36. Іваньков О.І. Міжнародні стандарти Організації Об'єднаних Націй щодо поводження із засудженими та ув'язненими // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2012. – № 1. – С. 100-105.

37. Калиновський О.В. Особливості взаємодії органів внутрішніх справ України та іноземних держав щодо розшуку підозрюваних (обвинувачених) // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2013. – № 2. – С. 18-26.

38. Карпачова Н.І. Стан дотримання Україною європейських стандартів з прав і свобод людини: Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з нагоди 60-річчя Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. – К., 2010. – 194 с.

39. Карпенко Є.М. Запобігання незаконному обігу наркотичних засобів міжнародними правоохоронними організаціями (на матеріалах Інтерполу та Європолу): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Є.М. Карпенко. – К., 2011. – 20 с.

40. Карпов О.Н. Використання можливостей міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / О.Н. Карпов. – К., 2011. – 20 с.

41. Кульчицький О. Право на свободу та особисту недоторканість. Свобода пересування [електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://advokatonline.org.ua/6-pravo-na-svobodu-ta-osobystu-nedotorkanist-svoboda-peresuvannya/>

42. Коршенко А.В. Міжнародно-правові стандарти права особи на правову допомогу та їх співвідношення з національними стандартами // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 3. – С. 375-379.

43. Культенко О. Вплив глобалізації на формування інституційної систему Інтерполу // Вісник академії управління МВС. – 2010. – № 1. – С.61-63.

44. Культенко О.В. Історичні та соціально-правові витоки заснування Інтерполу // Держава і право. – 2010. – № 47. – С. 521-527.

45. Культенко О.В. Обґрунтування джерела права Європолу // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2012. – Вип. 105 (1). – С. 130-132.

46. Культенко О. Статус та структура Інтерполу. Система органів Міжнародної організації кримінальної поліції, їх функції та специфіка професійної діяльності // Право України. – 2010. – № 1. – С. 236-240.

47. Левченко К. Б., Санченко А. Є. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми та проблемні питання вдосконалення українського законодавства // Форум права. 2011. № 4. С. 451-456.

48. Леженіна О.І. Міжнародна правоохоронна діяльність: поняття, цілі, завдання, принципи, функції // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 21. Ч. 1. – С.164-170.
49. Лешукова І.В. Процесуальні особливості міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України при розслідуванні злочинів: Дис канд. юрид. наук: 12.00.09. – Х., 2004. – 217 с.
50. Макаров М. Нормативне регулювання екстрадиції в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 8. – С. 121-124.
51. Макаров М.А. Правові підстави екстрадиції осіб // Актуальні проблеми правоохоронної діяльності: матеріали наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 грудня 2010 р.). – С. 16-17.
52. Максимів Л.В. Деякі особливості визначення поняття видачі особи (екстрадиції) // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – № 2 (2). – С. 333-341.
53. Мармазов В.Є. Принципи правоохоронної діяльності відповідно до Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини // Часопис Київського університету права. – 2009. – № 2. – С.262-271.
54. Мацко А. Правові та організаційні аспекти діяльності Інтерполу в Україні // Право України. – 2001. – № 9. – С. 96-99.
55. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: Навч. посібник / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук, В.М. Співак. – К.: КНТ, 2005. – 88 с.
56. Міжнародний розшук: теорія та практика: [моногр.] / Г.О. Душейко, В. А. Некрасов, В. Я. Мацюк, Д. О. Компанієць. – К.: КНТ, 2006. – 168 с.
57. Міжнародний розшук та видача особи, яка вчинила кримінальне правопорушення : навч. посіб. / І.В. Басиста, В.І. Галаган, О.М. Калачова, Л.В. Максимів ; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ. – Київ : Вид-во УкрДГПІ, 2016. – 276 с.
58. Мінімальні стандартні правила поведження із ув'язненими 1955 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_212](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212).
59. Момотенко Т.Д. Організована злочинність у сучасному світі: характеристика та тенденції розвитку // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 1 (т. 3). – 2014. – С. 57-61.
60. Мушак Н.Б. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських міжнародних організаціях: автореф. дис канд. юрид. наук: 12.00.11 / Н.Б. Мушак. – К., 2012. – 20 с.
61. Неволя В.В. Інтерпол та Європол: співвідношення діяльності міжнародних організацій в боротьбі з організованою злочинністю // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 15-20.
62. Нестеренко С.С. До визначення поняття екстрадиції у міжнародному

праві // Актуальні проблеми держави і права. – 2009. – № 2. – С. 311-315.

63. Нікітенко О. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України по забезпеченню внутрішньої безпеки держави // Право України. – 2011. – № 9. – С. 286-293.

64. Обушенко О.М. Правові засади міжнародного співробітництва у кримінальній процесуальній та оперативно-розшуковій діяльності в сучасних умовах // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – № 11. – С. 128-136.

65. Основні принципи поводження із ув'язненими 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_230](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_230).

66. Орлова О.О. Катування, нелюдське та таке поводження, що принижує людську гідність: розмежування понять [Електронний ресурс / О.О. Орлова // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2017. № 3. – С. 62-68.

67. Оржель О. Ю. Європейське врядування як чинник згуртування Європейського Союзу: теоретико-методологічні засади: монографія. – К.: НАДУ, 2012. – 236 с.

68. Осипенко О.В. Специфіка правового регулювання участі ОВС України в міжнародній правоохоронній діяльності // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 1. – С. 186-188.

69. Паніотов Є. Правові й організаційно-тактичні основи взаємодії правоохоронних органів каналами Інтерпол // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 9. – С. 167-170.

70. Передерій О.С. Європейське поліцейське відомство в інституціональному механізмі Європейського Союзу: історичні передумови створення, порядок формування, компетенція // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 34-38.

71. Писаренко К.Ю. Міжнародно-правові аспекти участі України у боротьбі із незаконним обігом наркотичних засобів: дис. канд. юрид. наук: 12.00.11. Львів, 2007. 201 с.

72. Почанська О. С. Міжнародно-правові стандарти у сфері забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі: поняття, особливості, функції // Международный научный журнал «Верховенство права» № 2, 2018

73. Попко В. Кримінально-правова юрисдикція та її принципи у транснаціональному кримінальному праві. Міжнародне право. - №7 2019р.

74. Права людини і професійні стандарти для військовослужбовців в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 2002. – 364 с.

75. Права людини і професійні стандарти для працівників пенітенціарної системи в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 2002. – 293 с.

76. Проневич О. Європол: правові та організаційні засади участі у боротьбі із транснаціональною злочинністю // Преступление и наказание. – 2001. – № 33

(343) 17 августа. – С. 5.

77. Проневич О. Інтерпол у боротьбі з окремими видами кримінальних злочинів міжнародного характеру // Преступление и наказание. – 2000. – № 38 (28 сентября). – С. 4-5.

78. Проневич О. Інтерпол: основні віхи історичного розвитку // Преступление и наказание. – 2000. – № 30 (28 червня). – С. 4-5.

79. Пшенічнова З.І., Севастьянова А.Ю. Екстрадиція: деякі аспекти теорії і практики. «Молодий вчений» № 5 (57), 2018 р.

80. Рада Європи. План дій для України 2018-2021: ухвалений Комітетом міністрів Ради Європи 21 лютого 2018 року // Концептуальні та стратегічні документи Ради Європи / Рада Європи: URL: <https://rm.coe.int/coe-action-plan-for-ukraine-2018-2021-ukr/1680925bec>

81. Рудой К.М. Форми взаємодії та координації правоохоронних органів України з міжнародними правоохоронними організаціями із забезпечення міжнародної безпеки // Південноукраїнський правничий часопис. – 2013. – № 1. – С. 19-22.

82. Савченко А.В. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: посіб. / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2004. – 60 с.

83. Серьогін В. О. Право на недоторканість приватного життя у конституційно-правовій теорії та практиці: монографія / В. О. Серьогін. – Харків: Видавництво «ФІНН», 2010. – 608 с.

84. Сироїд Т.Л. Система правової допомоги у міжнародному кримінальному суді // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 4. – С. 42-48.

85. Соколова Я. Правовий механізм екстрадиції в Україну // Юридичний вісник України. – 2015. – 28 лютого – 6 березня (№ 8). – С.13.

86. Сторожик Я.Б. Поняття та загальні умови екстрадиції осіб, які вчинили кримінальне правопорушення // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – № 4. – С. 438-445.

87. Теличкін О.О. Правоохоронна діяльність у сфері забезпечення міжнародного миру і безпеки: організаційно-правові засади: дис д-ра юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Теличкін. – Х., 2004. – 428 с.

88. Устименко О.С. Співробітництво України з Європолем та Євроюстом / О.С. Устименко // Сучасний рух науки: тези доп. III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1-2 жовтня 2018 р. – Дніпро, 2018. – 648-652

89. Філашкін В. С. Протидія торгівлі людьми на міжнародному рівні / В. С. Філашкін // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 237-242.

90. Філянїна Л.А. Взаємодія правоохоронних органів України та іноземних держав при здійсненні видачі осіб, які вчинили злочин // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2010. – № 3. –



С.317-322.

91. Цюприк І.В. Використання міжнародної правової допомоги у доказуванні злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2012. – № 3. – С. 564-570.

92. Чорноус Ю.М. Актуальні питання міжнародної правової допомоги // Актуальні проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства й удосконалення діяльності судових і правоохоронних органів України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Луганськ, 20 квітня 2012 р.). – С. 231-235.

93. Чорноус Ю.М. Міжнародна організована злочинність: криміналістично значущі ознаки // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 77-83.

94. Чорноус Ю.М. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 4. – С.49-52.

95. Чорноус Ю.М. Міжнародна правова допомога: зміст та питання удосконалення реалізації / Ю.М. Чорноус // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 2. – С. 95–101.

96. Шостко О.Ю. Протидія організованим злочинностям в європейських країнах: Монографія /О.Ю. Шостко. – Харків: Право, 2009.

97. Шостко О.Ю. Аналіз ефективності діяльності системи кримінальної юстиції у сфері протидії організованим злочинностям в окремих європейських країнах // Проблеми законності. – 2009. – Вип. 101. – С. 176-186.

98. Шостко О.Ю. Стан сучасної організованої злочинності // Проблеми законності. – 2016. – Вип. 135. – С. 136-146.

99. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: 2018р. ФОП Голембовська О.О. – 168 с.

100. Юхно О.О. Окремі аспекти співпраці органів внутрішніх справ України з правоохоронними органами зарубіжних країн щодо запобігання, припинення й розкриття злочинів // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 3 (54). – С.132-140.

### **Інформаційні ресурси в Інтернеті**

1. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй (ООН) – <http://www.un.org>.
2. Офіційний сайт Європейського Союзу (ЄС) – <http://www.europa.eu>.
3. Офіційний сайт Організації Північноатлантичного Договору (НАТО) – <http://www.nato.int>.
4. Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЄ) – <http://www.osce.org>.
5. Офіційний сайт Європейського поліцейського офісу (Європолу) – <https://www.europol.europa.eu>.

6. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) – <http://www.interpol.int>.
7. Офіційний сайт Європейської організації з питань юстиції (Євроюсту) – <http://www.eurojust.europa.eu/>
8. Департамент міжнародного поліцейського співробітництва (Інтерполу) – <http://interpol.np.gov.ua/>